

THE RELATIONSHIP OF ADMINISTRATIVE FACTORS TO ACADEMIC WORK OF EDUCATIONAL PERSONNEL UNDER THE JURISDICTION OF THE SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE, AREA 1 (BANGKOK)

Kamphon BENMAT¹, Naitawan KUMHOM¹ and Sopee WIWATCHANKIT¹

1 Faculty of Social Sciences and Education, Thongsook College, Thailand; ntawan@hotmail.com
(Corresponding Author)

ARTICLE HISTORY

Received: 19 September 2024

Revised: 3 October 2024

Published: 17 October 2024

ABSTRACT

This research aims to 1) To study the management level 2) to study the academic work level and 3) to study the relationship of administrative factors with the academic work of educational personnel. Under the jurisdiction of the Secondary Educational Service Area Office 1 (Bangkok). This population is 335 educational personnel. The instrument used is a questionnaire, data analysis Finding percentages, averages, and standard deviations and find relationships by Pearsion's product correlation coefficient. The research results found that 1) Management as a whole is at a high level. When considering each aspect, it was found that the first place was the administrators, followed by the teachers, media and educational technology and the last place is parents and community. 2) Overall academic work at a high level When considering each aspect, it was found that the first place was academic planning, followed by the development and use of technology for education. In the field of curriculum development for educational institutions Education supervision in terms of measurement, evaluation and conduct of transfer comparisons in teaching and learning management in educational institutions and the last place is the development of internal quality assurance systems and educational standards. 3) Relationship between administrative factors and academic work of educational personnel. Under the jurisdiction of the Secondary Educational Service Area Office 1 (Bangkok), overall, there is a relatively high level of positive relationship. Statistically significant at the 0.01 level.

Keywords: Relationship, Management, Academic

CITATION INFORMATION: Benmat, K., Kumhom, N., & Wiwatchankit, S. (2024). The Relationship of Administrative Factors to Academic Work of Educational Personnel under the Jurisdiction of the Secondary Educational Service Area Office, Area 1 (Bangkok). *Procedia of Multidisciplinary Research*, 2(10), 87

ความสัมพันธ์ของปัจจัยทางการบริหารกับงานวิชาการของบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 (กรุงเทพมหานคร)

กำพล เบญจมาศ¹, ในตะวัน กำหอม¹ และ โสภี วิวัฒน์ชาญกิจ¹

1 คณะสังคมศาสตร์และศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยทองสุข; ntawan@hotmail.com (ผู้ประพันธ์บรรณกิจ)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับการบริหาร 2) เพื่อศึกษาระดับงานวิชาการ และ 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยทางการบริหารกับงานวิชาการของบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 (กรุงเทพมหานคร) ประชากรครั้งนี้ คือ บุคลากรทางการศึกษา จำนวน 335 คน เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูล การหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และหาความสัมพันธ์โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหาร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อันดับที่ 1 คือ ด้านผู้บริหาร รองลงมาคือ ด้านครูผู้สอน ด้านสื่อและเทคโนโลยีการศึกษา และอันดับสุดท้าย คือ ด้านผู้ปกครองและชุมชน 2) งานวิชาการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อันดับที่ 1 คือ ด้านการวางแผนงานวิชาการ รองลงมาคือ ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการวัดผลประเมินผลและการดำเนินการเทียบโอน ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา และอันดับสุดท้าย คือ ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา 3) ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางการบริหารกับงานวิชาการของบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 (กรุงเทพมหานคร) โดยภาพรวม มีค่าความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในเกณฑ์ระดับค่อนข้างสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

คำสำคัญ: ความสัมพันธ์, การบริหาร, งานวิชาการ

ข้อมูลการอ้างอิง: กำพล เบญจมาศ, ในตะวัน กำหอม และ โสภี วิวัฒน์ชาญกิจ. (2567). ความสัมพันธ์ของปัจจัยทางการบริหารกับงานวิชาการของบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 (กรุงเทพมหานคร). *Procedia of Multidisciplinary Research*, 2(10), 87

บทนำ

การบริหาร/การจัดการ เป็นทั้งศาสตร์และศิลปะ กล่าวคือ ในแง่ของความเป็นศาสตร์ เนื่องจากองค์ความรู้ที่ได้มามีลักษณะเป็นระบบและหลักการต่างๆ ได้ผ่านกระบวนการศึกษาทดลองมาอย่างต่อเนื่อง แม้ว่าความรู้ที่ได้มามีได้มีลักษณะที่เที่ยงตรงเช่นเดียวกับวิชาวิทยาศาสตร์บริสุทธิ์ อย่างเช่น เคมี ชีววิทยา ฟิสิกส์ ส่วนที่กล่าวว่า การบริหาร/การจัดการ เป็นศิลปะด้วยนั้น ทั้งนี้เพราะการบริหาร/การจัดการ เป็นวิธีการนำองค์ความรู้ของนักวิชาการไปประยุกต์ให้ประสบความสำเร็จ ดังที่มีผู้กล่าวว่า การบริหาร/การจัดการเป็นศิลปะของศิลปะ กล่าวคือ การบริหาร/การจัดการจะต้องใช้เทคนิควิธีการจัดการองค์การและสนับสนุนให้สมาชิกใช้ศักยภาพที่มีอยู่ให้เป็นประโยชน์ต่อองค์การมากที่สุด ด้วยเหตุผลนี้ผู้ที่มีความรู้ด้านการบริหาร/การจัดการ และมีความสามารถในการบริหาร/การจัดการ จึงเป็นบุคคลที่จะนำพาองค์การไปสู่ความสำเร็จ ดังนั้น ผู้บริหาร/ผู้จัดการที่ประสบความสำเร็จจึงจำเป็นต้องมีทั้งศาสตร์และศิลปะควบคู่กัน โครงสร้างองค์การแห่งการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นในองค์กรเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานร่วมกัน เรียนรู้วิธีการปฏิบัติงานและสร้างวัฒนธรรมการปฏิบัติงานอย่างมีคุณภาพ รวมทั้งการพัฒนาคุณภาพชีวิตกับการปฏิบัติงานให้กับบุคลากร การจัดการทรัพยากรมนุษย์ในปัจจุบันและอนาคตนั้น เป็นภาระหน้าที่สำคัญของทุกหน่วยงานที่ต้องสร้างกลยุทธ์ร่วมกันกับหน่วยงานทุกฝ่าย และผู้บริหารทุกระดับต้องสร้างบทบาทเชิงรุกมากกว่าบทบาทเชิงรับ การที่จะให้บุคลากรทุ่มเทกำลังความสามารถให้บรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์และเป้าหมาย จึงจำเป็นที่จะต้องสร้างแรงจูงใจ ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ของการจูงใจ จะเกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรและผลผลิต จะมีความสัมพันธ์ต่อกันเสมอ หากความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรอยู่ในระดับดีหรืออยู่ในระดับสูง ก็จะทำให้ผลผลิตสูงตามไปด้วย ความพึงพอใจในการทำงานของบุคคลในองค์กร มีผลต่อความสำเร็จของงานและเป็นไปตามเป้าหมายขององค์กร (วรชยา ศิริวัฒน์, 2561) เพื่อให้การจัดการศึกษาเป็นไปตามที่กล่าวมา กระทรวงศึกษาธิการจึงได้กำหนดนโยบายเพื่อปฏิรูปการศึกษา โดยให้โรงเรียนในสังกัดดำเนินการเร่งขยายและกระจายโอกาสทางการศึกษาให้ทั่วถึงและพัฒนามาตรฐานการศึกษาของนักเรียนให้ใกล้เคียงกัน สนับสนุนและส่งเสริมให้นักเรียนได้เรียนรู้วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม ตลอดจนภูมิปัญญาท้องถิ่นที่สอดคล้องกับชีวิตประจำวัน รวมทั้งพัฒนาหลักสูตรกระบวนการเรียนการสอนที่หลากหลายโดยให้ชุมชน ท้องถิ่น เอกชน หน่วยงานมีส่วนร่วมจัดทำและประสานเครือข่ายการเรียนรู้ ทั้งนี้ได้มีมาตรการเร่งพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาโดยให้เข้ารับการอบรม ศึกษาดูงานและศึกษาต่อเพื่อสร้างจิตสำนึกที่ดีในการปฏิบัติงาน รวมทั้งให้มีการปรับปรุงหลักเกณฑ์การสรรหาบุคลากรให้ได้ผู้ที่มีคุณสมบัติเหมาะสมยิ่งขึ้น และกระจายอำนาจไปสู่จังหวัดและโรงเรียน เพื่อเร่งดำเนินการปฏิรูปสถานศึกษาให้สามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีคุณภาพมากยิ่งขึ้น จากนโยบายดังกล่าวจึงส่งผลให้การจัดการศึกษาต้องเร่งดำเนินการพัฒนางานวิชาการในสถานศึกษา เพื่อให้สอดคล้องกับแนวปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 2 พ.ศ.2545 (ในระหว่าง กำหนด, 2559)

ความมุ่งหมายของการปฏิรูปการศึกษานั้น เพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เป็นคนดี มีความสามารถและมีความสุข การดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีพลัง มีคุณภาพ มีประสิทธิภาพ จำเป็นที่จะต้องมีการกระจายอำนาจและให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วม ซึ่งสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 และเป็นไปตามหลักการของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 ซึ่งให้มีการจัดระบบโครงสร้าง และกระบวนการจัดการศึกษาของไทยมีเอกภาพเชิงนโยบายและมีความหลากหลายในทางปฏิบัติ มีการกระจายอำนาจไปสู่เขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา ดังปรากฏในบทบัญญัติมาตรา 39 ที่ว่า “มาตรา 39 กำหนดให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป ยังคณะกรรมการและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาในเขตพื้นที่โดยตรง” อำนาจหน้าที่ของสถานศึกษาในการดำเนินการเรียนการสอนนั้น จะต้องดำเนินการไปในลักษณะที่ก่อให้เกิดความสำเร็จเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน นักเรียนหรือผู้ขอรับบริการซึ่งสถานศึกษาต้องใช้อำนาจการบริหารงานทั้ง 4 ด้าน อันได้แก่ ด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป อย่างเต็มศักยภาพ ด้วยความ

ระมัดระวังอย่างโปร่งใส โดยเฉพาะอย่างยิ่งสามารถตรวจสอบได้ ดังนั้นเพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องในการขอรับบริการทางสถานศึกษาได้เกิดความมั่นใจ เชื่อใจและศรัทธา สถานศึกษาจึงควรจัดทำแผนและดำเนินการให้การศึกษา การจัดการเรียนการสอน ตามมาตรฐานการศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด (เพิ่มศักดิ์ จ้างอง, 2563)

ผู้ศึกษาในฐานะที่เป็นบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 (กรุงเทพมหานคร) มีความเกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการ พบว่า บุคลากรทางการศึกษาจำเป็นต้องเข้าใจปัจจัยที่จะช่วยส่งเสริมงานวิชาการ อันได้แก่ ปัจจัยด้านการบริหาร ปัจจัยด้านครูผู้สอน ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน และปัจจัยด้านสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา อันจะส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ อันได้แก่ ด้านการวางแผนงานวิชาการ ด้านการจัดเรียนการสอนในสถานศึกษา ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการวัดผลประเมินผลและการดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา งานวิชาการในแต่ละด้านจะส่งผลต่อคุณภาพของการจัดการศึกษารวมไปถึงคุณภาพของผู้เรียน การวิจัยครั้งนี้จะเป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาการบริการงานวิชาการต่อไป

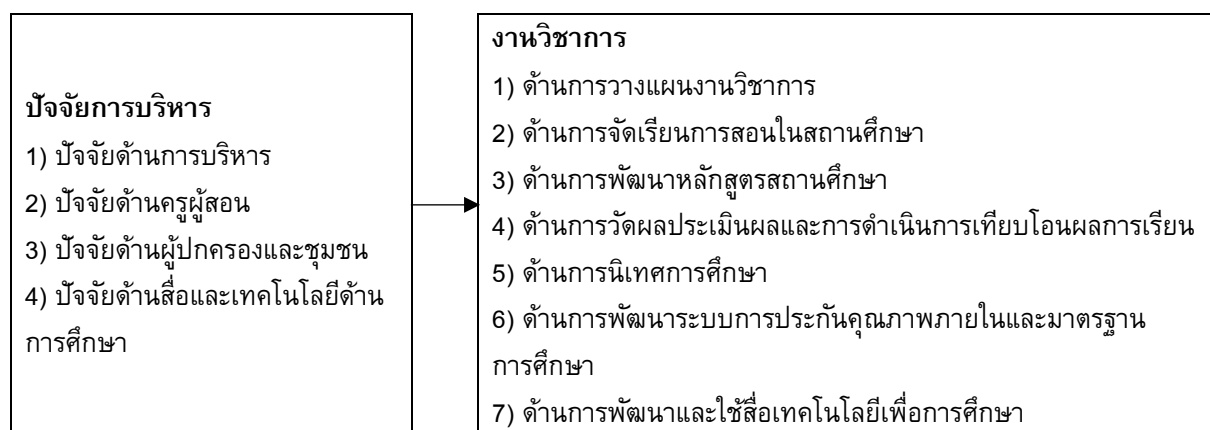
การทบทวนวรรณกรรม

ปัจจัยทางการบริหารกับงานวิชาการ ศึกษาปัจจัยการบริหาร ปัจจัยด้านครูผู้สอน ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน และปัจจัยด้านสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา จากการวิจัยของ อภิวัฒน์ พันธุ์รัตน์ (2562) และด้านการวางแผนงานวิชาการ ด้านการจัดเรียนการสอนในสถานศึกษา ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการวัดผลประเมินผลและการดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ตามแนวคิดของกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา (2550: 29-30)

สมมติฐานการวิจัย

ปัจจัยทางการบริหารส่งผลต่องานวิชาการของบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 (กรุงเทพมหานคร) เป็นไปในทิศทางบวก

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิด

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ บุคลากรทางการศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 (กรุงเทพมหานคร) โดยไม่ทราบขนาดของประชากรที่แน่ชัด และไม่ทราบสัดส่วนของประชากร กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาครั้งนี้ คือ บุคลากรทางการศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 (กรุงเทพมหานคร) จำนวน 385 คน ได้มาโดยใช้ตารางกำหนดขนาดตัวอย่างของ Taro Yamane (1970: 607-610 อ้างถึงใน ในตะวัน กำหอม, 2559)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม มีการตรวจสอบเครื่องมือโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อวัดผลความสอดคล้อง และมีการทดสอบความเชื่อมั่นของเครื่องมือ โดยนำแบบสอบถามจำนวน 40 ชุด ไปทดลองใช้กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ทำการทดสอบค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) เพื่อตรวจสอบความน่าเชื่อถือ (Reliability) และค้นหาข้อบกพร่องของข้อคำถามที่ใช้วัดตัวแปร แล้วนำข้อมูลเข้าสู่โปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์ เมื่อทดสอบแบบสอบถามค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ .972

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การหาค่าเฉลี่ย (M) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: SD) การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้วยสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Pearson's Correlation)

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยทางการบริหารของบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 (กรุงเทพมหานคร) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อันดับที่ 1 คือ ด้านผู้บริหาร รองลงมาคือ ด้านครูผู้สอน ด้านสื่อและเทคโนโลยีการศึกษา และอันดับสุดท้ายคือ ด้านผู้ปกครองและชุมชน ตามลำดับ ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยทางการบริหารของบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 (กรุงเทพมหานคร)

การบริหาร	M	SD	ระดับการบริหาร	อันดับที่
1) ด้านผู้บริหาร	4.09	0.47	มาก	1
2) ด้านครูผู้สอน	4.04	0.52	มาก	2
3) ด้านผู้ปกครองและชุมชน	3.87	0.60	มาก	4
4) ด้านสื่อและเทคโนโลยีการศึกษา	4.04	0.75	มาก	3
รวม	3.98	0.47	มาก	

ผลการวิจัยพบว่า งานวิชาการของบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 (กรุงเทพมหานคร) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อันดับที่ 1 คือ ด้านการวางแผนงานวิชาการ รองลงมาคือ ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการวัดผลประเมินผลและการดำเนินการเทียบโอน ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา และอันดับสุดท้าย คือ ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา ตามลำดับ ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับงานวิชาการของบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 (กรุงเทพมหานคร)

งานวิชาการ	M	SD	ระดับการปฏิบัติ	อันดับที่
1) ด้านการวางแผนงานวิชาการ	3.70	0.47	มาก	1
2) ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา	3.54	0.52	มาก	6
3) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	3.66	0.60	มาก	3
4) ด้านการวัดผลประเมินผลและการดำเนินการเทียบโอน	3.61	0.75	มาก	5
5) ด้านการนิเทศการศึกษา	3.62	0.78	มาก	4
6) ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา	3.52	0.88	มาก	7
7) ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	3.68	0.76	มาก	2
รวม	3.62	0.59	มาก	

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางการบริหารกับงานวิชาการของบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 (กรุงเทพมหานคร) โดยภาพรวม มีค่าความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในเกณฑ์ระดับค่อนข้างสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ปัจจัยบริหารมีความสัมพันธ์ทางบวกกับงานวิชาการของบุคลากรทางการศึกษา เรียงตาม ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ อันดับที่ 1 คือ ด้านการวางแผนงานวิชาการ รองลงมาคือ ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา ด้านการนิเทศ ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ด้านการวัดผลประเมินผลและการดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน และอันดับสุดท้ายคือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

สรุปและการอภิปรายผล

1) ปัจจัยทางการบริหารของบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 (กรุงเทพมหานคร) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อันดับที่ 1 คือ ด้านผู้บริหาร รองลงมาคือ ด้านครูผู้สอน ด้านสื่อและเทคโนโลยีการศึกษา และอันดับสุดท้ายคือ ด้านผู้ปกครองและชุมชน สอดคล้องกับงานวิจัยของ อภิวัฒน์ พันธุ์รัตน์ (2562) เรื่อง ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 พบว่า ระดับการบริหารวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 โดยรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการวางแผนงานวิชาการ ด้านการพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการวัดผลประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียน ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา และด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ โชติรส จิโนรส (2565) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุดและมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ แบงค์ชาติ เรือนทองคำ (2564) เรื่อง ปัจจัยบริหารที่ส่งผลต่องานวิชาการของบุคลากรทางการศึกษา โรงเรียนสุเหร่าสามอิน เขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร ผลวิจัยพบว่า การบริหารของบุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนสุเหร่าสามอิน เขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อันดับที่ 1 คือ ด้านผู้บริหาร รองลงมาคือ ด้านครูผู้สอน ด้านสื่อและเทคโนโลยีการศึกษา และอันดับสุดท้ายคือ ด้านผู้ปกครองและชุมชน ตามลำดับ

2) งานวิชาการของบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 (กรุงเทพมหานคร) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อันดับที่ 1 คือ ด้านการวางแผนงานวิชาการ รองลงมา คือ ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการวัดผลประเมินผลและการดำเนินการเทียบโอน ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา และอันดับสุดท้าย คือ ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ อภิวัฒน์ พันธุ์รัตน์ (2562) เรื่อง ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 พบว่า ปัจจัยทางการบริหารงานวิชาการ 7 ด้าน คือ ปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านครูผู้สอน ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน ปัจจัยด้านงบประมาณ ปัจจัยด้านอาคารสถานที่ และปัจจัยด้านสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 ในระดับค่อนข้างสูง คือ ด้านครูผู้สอนในระดับปานกลาง คือ ด้านผู้ปกครองและชุมชน ด้านผู้บริหาร ด้านงบประมาณ ด้านอาคารสถานที่ ในระดับต่ำ คือ ด้านสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ วีรวิชญ์ อารีสวัสดิ์ (2565) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาเอกชนระดับประถมศึกษาของจังหวัดเชียงใหม่ในความปกติใหม่ ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาเอกชนระดับประถมศึกษาโดยภาพรวมทั้ง 6 ด้าน อยู่ในระดับมากทุกด้าน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ลำดับค่าเฉลี่ย คือ ปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน ปัจจัยด้านครูผู้สอน ปัจจัยด้านอาคารสถานที่ ปัจจัยด้านงบประมาณ และปัจจัยด้านสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาเอกชนระดับประถมศึกษา โดยภาพรวมทั้ง 5 ด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ตามลำดับ ค่าเฉลี่ย คือ งานพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา งานพัฒนากระบวนการเรียนรู้ งานส่งเสริมการบริหารวิชาการ งานพัฒนาแหล่งเรียนรู้และสื่อการศึกษา งานบริการวิชาการแก่ชุมชน และยังสอดคล้องกับ โชติรส จิโนรส (2565) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ระดับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา อยู่ในระดับมากและมากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของ แบงค์ชาติ เรือนทองคำ (2564) เรื่อง ปัจจัยบริหารที่ส่งผลต่องานวิชาการของบุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนสุเหร่าสามอิน เขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร ผลวิจัยพบว่า งานวิชาการของบุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนสุเหร่าสามอิน เขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อันดับที่ 1 คือ ด้านการวางแผนงานวิชาการ รองลงมาคือ ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการวัดผลประเมินผลและการดำเนินการเทียบโอน ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา และอันดับสุดท้ายคือ ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา ตามลำดับ

3) ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางการบริหารกับงานวิชาการของบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 (กรุงเทพมหานคร) โดยภาพรวม มีค่าความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในเกณฑ์ระดับค่อนข้างสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ปัจจัยบริหารมีความสัมพันธ์ทางบวกกับงานวิชาการของบุคลากรทางการศึกษา เรียงตาม ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ อันดับที่ 1 คือ ด้านการวางแผนงานวิชาการ รองลงมาคือ ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา ด้านการนิเทศ ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ด้านการวัดผลประเมินผลและการดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน และอันดับสุดท้ายคือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ อภิวัฒน์ พันธุ์รัตน์ (2562) เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยกับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 เมื่อวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพยากรณ์กับตัวแปรเกณฑ์ พบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

มัธยมศึกษา เขต 9 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานข้อที่ 1 ทั้งนี้เนื่องมาจาก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 มีการกำหนดโครงสร้างการบริหารสถานศึกษาอย่างชัดเจน กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ กลยุทธ์ มีการอบรมพัฒนาผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้เข้าใจในระบบแผนกลยุทธ์ในการบริหาร และจัดการศึกษามีการประสานความร่วมมือกับองค์กรหน่วยงานของรัฐและภาคเอกชน มีแผนในการนิเทศติดตามผล ให้ความสำคัญกับการบริหารงานทุกด้าน มุ่งเน้นบริหารงานวิชาการเพราะถือเป็นหัวใจสำคัญที่จะส่งผลต่อความสำเร็จของสถานศึกษา และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ โชติรส จิโนรส (2565) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่าง ปัจจัยกับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ

4) สมการพยากรณ์ของปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา โดยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ แบบขั้นตอน พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา ได้แก่ ด้านงบประมาณ ด้านผู้ปกครองและชุมชน ด้านผู้บริหาร ด้านครู และด้านสภาพแวดล้อม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ 0.95 สามารถพยากรณ์การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา ได้ร้อยละ 91.00 สอดคล้องกับงานวิจัยของ แบล็คชาติ เรือนทองคำ (2564) เรื่อง ปัจจัยบริหารที่ส่งผลต่องานวิชาการของบุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนสุเหร่าสามอิน เขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบริหารที่ส่งผลต่องานวิชาการของบุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนสุเหร่าสามอิน เขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมมีค่าความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในเกณฑ์ระดับค่อนข้างสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

- 1) ควรให้ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องในการบริหารงานวิชาการ นำปัจจัยเหล่านี้ไปใช้เพื่อวางแผนปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพงานวิชาการของสถานศึกษา
- 2) ควรส่งเสริม สนับสนุน พัฒนาครูให้มีความสามารถในการจัดการเรียนการสอน บำรุงรักษาสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษาให้สามารถใช้งานได้อยู่เสมอ และจัดสรรงบประมาณต่างๆ ให้ตรงตามความต้องการของงานวิชาการ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

เนื่องจากประสิทธิภาพของการบริหารงานวิชาการนั้นสามารถวัดได้จะผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ปัจจัยด้านผู้เรียน จึงเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่สำคัญในการบริหารงานวิชาการให้มีประสิทธิภาพ ดังนั้นจึงควรเพิ่มปัจจัยด้านผู้เรียนในงานวิจัยครั้งต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กฎกระทรวง. (2550). กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการและวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550. ราชกิจจานุเบกษา. เล่มที่ 124 ตอนที่ 24 ก.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). แนวปฏิบัติการวัดและประเมินผลการเรียนรู้. กรุงเทพฯ: สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา.
- โชติรส จิโนรส. (2565). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2. หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- โนตะวัน กำหอม. (2559). การบริหารทรัพยากรทางการศึกษา. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยทองสุข.
- โนตะวัน กำหอม. (2560). การวิจัยทางการศึกษา เล่ม 2. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยทองสุข.
- แบล็คชาติ เรือนทองคำ. (2564). ปัจจัยบริหารที่ส่งผลต่องานวิชาการของบุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนสุเหร่าสามอิน เขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร. หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยทองสุข.

- เพิ่มศักดิ์ จำลอง. (2563). *ความคิดเห็นในการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอน ของบุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนวัดศิวาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 1. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, วิทยาลัยทางสุข.*
- รัชยา ศิริวัฒน์. (2561). *องค์การและนวัตกรรมในองค์กร. เอกสารประกอบการบรรยายกระบวนวิชา PAD 6201 โครงการรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.*
- วีรวิทย์ อารีสวัสดิ์. (2565). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาเอกชนระดับประถมศึกษาของ จังหวัดเชียงใหม่ในความปกติใหม่. หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.*
- อริวัฒน์ พันธุ์รัตน์. (2562). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 9. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.*

Data Availability Statement: The raw data supporting the conclusions of this article will be made available by the authors, without undue reservation.

Conflicts of Interest: The authors declare that the research was conducted in the absence of any commercial or financial relationships that could be construed as a potential conflict of interest.

Publisher's Note: All claims expressed in this article are solely those of the authors and do not necessarily represent those of their affiliated organizations, or those of the publisher, the editors and the reviewers. Any product that may be evaluated in this article, or claim that may be made by its manufacturer, is not guaranteed or endorsed by the publisher.

Copyright: © 2024 by the authors. This is a fully open-access article distributed under the terms of the Attribution-NonCommercial-NoDerivatives 4.0 International (CC BY-NC-ND 4.0).